

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

➤ Ρατσισμός είναι να θεωρούμε κάποιους ανθρώπους ως κατώτερους ή ακόμη και άξιους περιφρόνησης, λόγω της φυλετικής ή της εθνικής τους καταγωγής. Είναι μια συμπεριφορά που παρουσιάζουν οι κοινωνίες και είναι ένα διαχρονικό φαινόμενο. Ρατσισμός σημαίνει καχυποψία ακόμα και περιφρόνηση απέναντι στα άτομα που έχουν διαφορετικά φυσικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά από ό, τι οι άλλοι άνθρωποι. Η λέξη αυτή επίσης χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις πράξεις μιας ομάδας ανθρώπων εναντίον μίας άλλης ομάδας. Το πιο συνηθισμένο είδος ρατσισμού, και αυτό που έχει δώσει την αρχική ονομασία στην λέξη, ιταλ. (ράτσα/ razza = φυλή), είναι ο φυλετικός ρατσισμός.

Σπουδαίοι αγωνιστές κατά του ρατσισμού, αναγνωρισμένοι παγκοσμίως, και μάλιστα χωρίς χρήση βίας, είναι οι βραβευμένοι με βραβείο Νόμπελ, Νέλσον Μαντέλα που αγωνίστηκε κατά του Απαρτχάιντ και ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ που αγωνίστηκε ενάντια στις φυλετικές διακρίσεις στις ΗΠΑ.

➤ **ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ**
10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1948

Η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ το 1948, καθορίζει τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες, για όλους τους ανθρώπους, όπως το δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία και την ιθαγένεια, στην ελευθερία της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας, στην εργασία, στην εκπαίδευση, το δικαίωμα στην τροφή και την κατοικία και το δικαίωμα συμμετοχής στη διακυβέρνηση. Η Διακήρυξη έθεσε τις βάσεις για περισσότερες από 80 συνθήκες και διακηρύξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα που σκοπό έχουν να εξαλείψουν το ρατσισμό και τις διακρίσεις.

➤ **ΑΡΘΡΟ 1**

Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα. Είναι προικισμένοι με λογική και συνείδηση και οφείλουν να συμπεριφέρονται μεταξύ τους με πνεύμα αδελφοσύνης.

➤ **ΑΡΘΡΟ 2**

Κάθε άνθρωπος δικαιούται να επικαλεστεί όλα τα δικαιώματα και όλες τις ελευθερίες που προκηρύσσει η παρούσα Διακήρυξη, χωρίς καμιά απολύτως διάκριση, ειδικότερα ως προς το φύλο, τη γλώσσα, τις θρησκείες ή οποιεσδήποτε άλλες πεποιθήσεις, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, την περιουσία, τη γέννηση ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση.

➤ **ΡΟΖΑ ΠΑΡΚΣ: Η γυναίκα - σύμβολο στον αγώνα κατά του ρατσισμού στις ΗΠΑ**

Η Αφροαμερικανίδα Ρόζα Παρκς (4 Φεβρουαρίου 1913, 24 Οκτωβρίου 2005), μια 42χρονη μοδίστρα από το Μοντγκόμερυ της Αλαμπάμα, έμελε να μείνει στην ιστορία την 1^η Δεκεμβρίου 1955.

- Έπειτα από μία μέρα στη δουλειά, επιβιβάστηκε σε λεωφορείο στο κέντρο της πόλης και κάθισε στην πρώτη σειρά των θέσεων που προορίζονταν για τους «μαύρους» πολίτες.
 - Σύμφωνα με το νόμο για το φυλετικό διαχωρισμό, ο οποίος ίσχυσε μέχρι το 1956, οι θέσεις των μαύρων επιβατών βρίσκονταν στο πίσω μέρος του λεωφορείου και χωρίζονταν από εκείνες των λευκών με μια κενή σειρά. Όταν το λεωφορείο γέμισε και έμειναν όρθιοι τέσσερις λευκοί, ο οδηγός Τζέιμς Μπλέικ, απαίτησε να αδειάσει η πρώτη σειρά του «έγχρωμου τομέα», στην οποία καθότανε η Παρκς και να μείνει κενή.
 - Ενώ οι έγχρωμοι συνεπιβάτες της συμμορφώθηκαν στη διαταγή του οδηγού, η Παρκς εναντιώθηκε και παρέμεινε στη θέση της με αποτέλεσμα εκείνος να καλέσει την αστυνομία κι εκείνη να συλληφθεί.
 - Αυτή η πρωτοφανής κίνηση για την εποχή, θα σημάδευε τον αγώνα των μαύρων για ίσα δικαιώματα στις ΗΠΑ.
-
- Η ακτιβίστρια κοινωνικών δικαιωμάτων και γραμματέας του παραρτήματος της Εθνικής Ένωσης για την Πρόοδο των Έγχρωμων Ανθρώπων, σημειώνει για το συμβάν στην αυτοβιογραφία της με τίτλο «Η ιστορία μου», «Ο κόσμος λέει ότι δεν παραχώρησα τη θέση μου γιατί ήμουν κουρασμένη, αλλά αυτό δεν είναι αλήθεια. Δεν ήμουν σωματικά κουρασμένη ούτε περισσότερο κουρασμένη απ' όσο ήμουν συνήθως στο τέλος μιας ημέρας στη δουλειά. Όχι, η μόνη κούραση που είχα, ήταν αυτή του να υποχωρώ».
 - Μετά την αποφυλάκισή της, στις 5 Δεκεμβρίου, αποφασίστηκε από την τοπική ηγεσία των μαύρων να διεξαχθεί μποϊκοτάζ στα λεωφορεία του Μοντγκόμερυ, δηλαδή να μη χρησιμοποιούν οι μαύροι πολίτες τα λεωφορεία για τη μετακίνησή τους και να περπατούν για να φτάσουν στον προορισμό τους.
 - Για τον σκοπό αυτό εξέλεξαν τον πάστορα Μάρτιν Λούθερ Κινγκ το Νεώτερο να ηγηθεί αυτής της κίνησης. Ύστερα από το μποϊκοτάζ που κράτησε περισσότερο από ένα χρόνο, το Νοέμβριο του 1956 το Ανώτατο Δικαστήριο των ΗΠΑ κήρυξε αντισυνταγματικό το νόμο για το φυλετικό διαχωρισμό.

Η Ρόζα Παρκς, αν και δεν ήταν η πρώτη που αντέδρασε σε τέτοια φαινόμενα ρατσισμού, η πράξη της οδήγησε σε μία από τις πρώτες νίκες του κινήματος για τα πολιτικά δικαιώματα στην Αμερική κι εκείνη έμεινε στην ιστορία ως τη

«Μητέρα του σύγχρονου κινήματος πολιτικών δικαιωμάτων». Το 1996 της απονεμήθηκε το Προεδρικό Μετάλλιο της Ελευθερίας, ενώ το 1999 τιμήθηκε με το Χρυσό Μετάλλιο του Κογκρέσου για τον αγώνα της κατά του ρατσισμού. Η Ρόζα Παρκς πέθανε σε ηλικία 92 ετών, το 2005, και ήταν η πρώτη γυναίκα η σορός της οποίας εκτέθηκε σε λαϊκό προσκύνημα στο Καπιτώλιο.

➤ **Μάρτιν Λούθερ Κινγκ (1929-1968)**

Ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, ο Νεώτερος, Βαπτιστής πάστορας, ήταν η κινητήρια δύναμη στην προώθηση της φυλετικής ισότητας κατά τις δεκαετίες του '50 και του '60 στις Ηνωμένες Πολιτείες. _Στον αγώνα του για τα δικαιώματα των μαύρων στον αμερικανικό Νότο ακολούθησε το παράδειγμα του Ινδού ειρηνιστή, Μαχάτμα Γκάντι.

➤ Ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ γεννήθηκε στην Ατλάντα της πολιτείας Τζόρτζια πριν από 26 χρόνια και είχε μόλις αποκτήσει τον διδακτορικό τίτλο από το Πανεπιστήμιο της Βοστώνης, όταν στις 5 Δεκεμβρίου 1955 ορίστηκε να ηγηθεί της κίνησης για μποϊκοτάζ στα λεωφορεία του Μοντγκόμερυ. Σε μια κατάμεστη από κόσμο εκκλησία ο Κινγκ ανακοίνωσε την απόφαση του μποϊκοτάζ, λέγοντας ότι δεν σκόπευαν να χρησιμοποιήσουν βία κατά των «λευκών αδελφών» αλλά να βασιστούν στις «βαθύτερες αρχές της χριστιανικής πίστης». «Αν κάνουμε λάθος, τότε το Σύνταγμά μας είναι λανθασμένο, αν κάνουμε λάθος τότε ο Θεός ο παντοδύναμος κάνει λάθος.

➤ Στις 21 Φεβρουαρίου 1956, καταδικάστηκε με άλλους 88 μαύρους, λόγω της στάσης τους απέναντι στο νόμο για τα λεωφορεία. Στις 20 Δεκεμβρίου του 1956, το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε αντισυνταγματικές τις φυλετικές διακρίσεις στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς. Έτσι, το κίνημα του Κινγκ πήρε την πρώτη του μεγάλη νίκη.

➤ Το 1963, ο Κινγκ και οι συνεργάτες του συγκεντρώθηκαν στο Μπέρμινγχαμ της Αλαμπάμα. Έκαναν πορεία και διαμαρτυρήθηκαν ειρηνικά, ξεσηκώνοντας την οργή των τοπικών αξιωματούχων που επιτέθηκαν στους διαδηλωτές, των οποίων οι τάξεις περιλάμβαναν εφήβους και παιδιά, με αντλίες νερού και σκυλιά της Αστυνομίας.

➤ Στις 28 Αυγούστου 1963, ο Κινγκ οργάνωσε μια μαζική πορεία στην Ουάσινγκτον και στα σκαλιά του Μνημείου Λίνκολν, επικαλέστηκε το όνομά του στο λόγο του

➤ **«Έχω ένα όνειρο»** Τον επόμενο χρόνο ο Κινγκ βραβεύτηκε με το βραβείο Νόμπελ για την Ειρήνη.

➤ Στις 4 Απριλίου 1968, ο Μ. Λ. Κινγκ δολοφονήθηκε στο Μέμφις του Τενεσσή.

➤ **ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΛΙΤΛ ΡΟΚ**

➤ Το Σεπτέμβριο του 1957, όταν ξεκίνησε η σχολική χρονιά, το Συμβούλιο των Λευκών Πολιτών του Λίτλ Ροκ άρχισε να απειλεί οποιονδήποτε, λευκό ή μαύρο, που υποστήριζε την απόφαση του δικαστηρίου για κατάργηση του φυλετικού διαχωρισμού στα σχολεία.

➤ Ο κυβερνήτης του Αρκάνσας Όρβιλ Φόμπους έδωσε εντολή στην εθνοφρουρά να εμποδίζει τους μαύρους μαθητές να μπουν στο σχολείο.

➤ Στις 23 Σεπτεμβρίου του 1957 οι εννέα Αφροαμερικανοί μαθητές προσπάθησαν να μπουν στο κτίριο, όπου βρέθηκαν αντιμέτωποι με μέλη της εθνοφρουράς και με πολλούς λευκούς μαθητές και γονείς που τους έβριζαν, τους απειλούσαν και τους χτυπούσαν. Η Beals μία από τις μαθήτριες, σε συνέντευξή της, αρκετά χρόνια αργότερα, δήλωσε: "Οι συγκεντρωμένοι ούρλιαζαν "πιάστε την", "σκοτώστε την", " κρεμάστε την". Οι γονείς μας πετούσαν πράγματα και μας χτυπούσαν. Κάποιοι περπατούσαν δίπλα μας και μας χτυπούσαν στο πρόσωπο". Κάποια στιγμή η Beals δέχτηκε επίθεση με οξύ στα μάτια από έναν λευκό μαθητή. Οι εννέα αφροαμερικανοί μαθητές, ενώ αρχικά μπήκαν στο σχολείο, τελικά φυγαδεύτηκαν και διέφυγαν με ένα αυτοκίνητο που τους περίμενε έξω. Την επόμενη ημέρα, ο Δήμαρχος του Λίτλ Ροκ, ζήτησε από τον Αμερικανό Πρόεδρο Άιζενχάουερ να στείλει ομοσπονδιακούς στρατιώτες για να προστατεύσουν τους εννέα μαθητές.

➤ Ο Άιζενχάουερ έστειλε στο Λίτλ Ροκ στρατιώτες της 101ης Αερομεταφερόμενης Μεραρχίας τους οποίους ο κυβερνήτης του Αρκάνσας χαρακτήρισε στρατό κατοχής.

Έτσι στις 25 Σεπτεμβρίου του 1957 με τη συνοδεία στρατιωτών οι εννιά μαθητές μπήκαν τελικά στο σχολείο και άρχισαν να παρακολουθούν τα μαθήματα

Όμως καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς γινόταν καθημερινά δέκτες σωματικής και λεκτικής κακομεταχείρισης από πολλούς λευκούς συμμαθητές τους. Οι υπεύθυνοι δε του σχολείου τους είχαν πει ότι θα έπρεπε να ανεχθούν πολλά και δε θα έπρεπε να ανταποδίδουν τις κάθε είδους προσβολές και επιθέσεις που θα δέχονταν. Κάποιοι γονείς από τους εννιά μαθητές δέχτηκαν πιέσεις για να πάρουν τα παιδιά τους από το συγκεκριμένο σχολείο και απειλές για τη ζωή τους. Τέσσερις έχασαν τις δουλειές τους.

Την επόμενη χρονιά, πριν την έναρξη της σχολικής χρονιάς, ο κυβερνήτης και το νομοθετικό σώμα της πολιτείας του Αρκάνσας πέρασαν ένα νόμο που επέτρεπε στον κυβερνήτη να κλείσει τα σχολεία και να τα εκμισθώνει σε συλλόγους ιδιωτικών σχολείων, ως ένα τρόπο για να εμποδίσει την ένταξη σε

αυτά μαύρων μαθητών και έτσι έκλεισε όλα τα γυμνάσια του Λιτλ Ροκ. Τα σχολεία παρέμειναν κλειστά μέχρι το Σεπτέμβριο του 1959 οπότε ξανάνοιξαν αφού προηγουμένως, τον Ιούνιο της ίδιας χρονιάς, ο νόμος αυτός είχε κηρυχθεί αντισυνταγματικός. Το διάστημα που τα σχολεία παρέμεναν κλειστά οι εφτά από τους εννέα του Λιτλ Ροκ έκαναν μαθήματα δια αλληλογραφίας.

- Έχουν γίνει πολλοί αγώνες για την εξάλειψη των φυλετικών διακρίσεων και του ρατσισμού. Παρ' όλα αυτά ακόμη και σήμερα πολλοί συνάνθρωποί μας γίνονται καθημερινά αποδέκτες ρατσιστικής συμπεριφοράς και προσβολής της αξιοπρέπειας τους. Όμως ο κόσμος μας μπορεί να γίνει καλύτερος με το σεβασμό στην ανθρώπινη ύπαρξη και στη διαφορετικότητα.

ΟΧΙ ΣΤΟ ΡΑΤΣΙΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΦΥΛΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ